

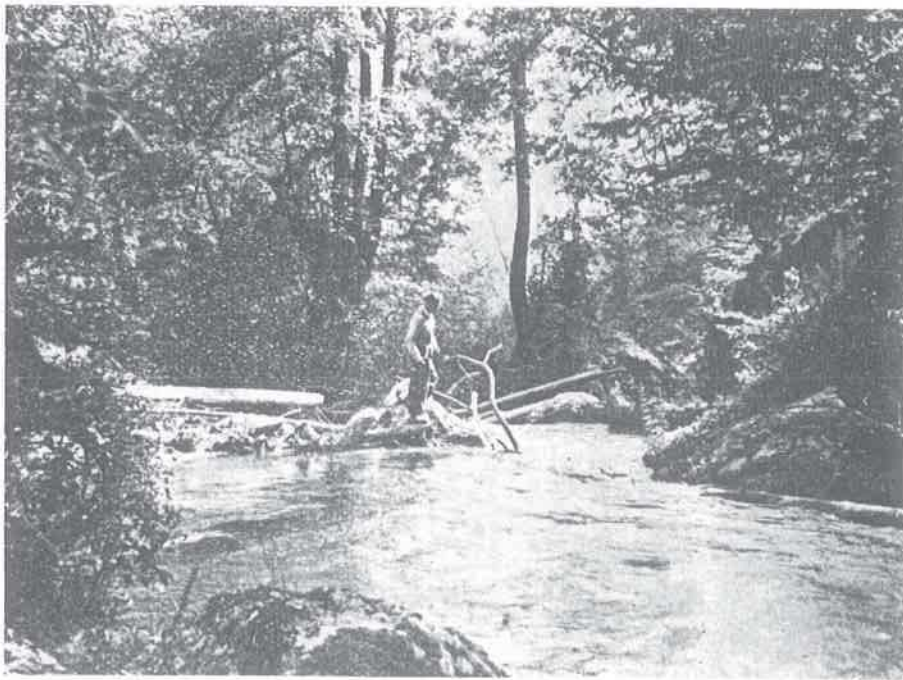
Slapovi rijeke Žepe

Dragoš Stevanović, Beograd

ŽEPA

Nedaleko od rasutog planinskog sela Žepe iz nekoliko snažnih vrela kulja hladna voda od koje odmah postaje reka istog imena kao i ovo staro i romantično selo. Za ovu reku uglavnom se znalo samo po živopisnom mostu koji je podigao preko nje, na nekih tridesetak metara pre nego što će je progutati Drina, veliki vezir Jusuf, rodom iz sela Žepe. Ovaj most ovekovečio je u jednoj od svojih najljepših priča naš veliki književnik Ivo Andrić.

Malo je sportskih ribolovaca koji su obišli Žepu. Ne mislim na meštane. Po njoj obično love turisti

Rijeka Žepa u zagrljaju šume

(i to bez dozvole) koji se spuštaju splavovima i kajacima niz Drinu i kod slapa zastaju na dan-dva.

Reka Žepa je van svih puteva. Za sportske ribolovce iz Sarajeva je isuviše udaljena. Ali to ne znači da zato ovu divlju vodu treba zapostavljati. Nekada je Žepa bila neobično bogata i to krupnim primercima potočnih pastrmki. Uloviti do pedesetak komada dnevno nije predstavljalo naročitu vještinu. Danas je Žepa osiromašena. U njenim se bukovima istina mogu još uloviti pastrmke teške do kilogram i po, ali ne tako često. Ako se ovoj reci ne pomogne, za kratko vreme će pastrmke biti retkost u njoj. A to je velika šteta.

Žepa je ustvari mlada pastrmska voda. Stari ljudi pamte da su pastrmke donete u nju negde krajem prošlog veka. Tvrdi se da ih je doneo neki šumar iz reke Jadra, a docnije su donešene iz Rakitnice. Glavni razlog osiromašenja ove reke je pre svega bezobzirno izlovljavanje. Tragovi govore, da u njoj živi nekoliko vidri, koje se hrane samo njima. Izgleda da za vreme jakih i mutnih voda vidre iz Drine prelaze u bistru reku u kojoj vrše prave pokolje među pastrmkama. Krajem prošle godine niz Žepu su plavili borova stabla. Od njih ne samo da su stradale pastrmke već su razorena i sva njihova »bojišta«, gde su bacale ikru. Mladice nerado ulaze u Žepu više mosta. Za vreme mutnih voda u Drini one se obično zadržavaju oko ušća Žepe.

Osim pastrmki u Žepi ne žive više nikakve ribe. Gornji tok ove reke je neobično podesan za

lipljane, te je šteta što se oni tu ne nasele. Isto tako trebalo bi Žepu naseliti i peševima da bi pastrmke imale više hrane.

Da bi Žepa ponovno postala bogata ribom, trebalo bi u njoj bar za dve godine zabraniti svaki izlov. Isto tako treba ispitati materijalnu mogućnost za podizanje jednog manjeg mrestilišta. Za to postoje uslovi, jer bi se na taj način moglo približavati ne samo šest kilometara Žepe nego i ostale vode u tom sektoru.